

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 20/2014
24.03.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Станислава Станековића и др., због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Станислава Станековића, адвоката Д.М. и браниоца окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића, адвоката Б.Б., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К – По1 број 301/10 од 02.10.2013. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 број 6/14 од 06.06.2014. године, у седници већа одржаној у смислу члана 490. ЗКП, дана 24.03.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Станислава Станековића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 број 301/10 од 02.10.2013. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 број 6/14 од 06.06.2014. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **одбацује** као недозвољен.

II ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 број 301/10 од 02.10.2013. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 6/14 од 06.06.2014. године у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку и члана 439. тачка 1) и тачка 3) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљених у преосталом делу **одбацује** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење К По1 број 301/10 од 02.10.2013. године, поред осталих, оглашени су кривим окривљени: Бојана Савић, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став

2. КЗ за које јој је утврђена казна затвора у трајању од једне године и за продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, за које јој је утврђена казна затвора у трајању од четири године, па је осуђена на јединствену казну затвора у трајању од четири године и шест месеци у коју јој се урачунава време проведено у притвору од 12.06.2010. до 05.01.2012. године; окривљени Александар Ивковић, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и за продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од две године и шест месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од две године и девет месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 12.06.2010. до 13.07.2011. године и окривљени Станислав Станековић за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и за продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 35. и члана 61. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од две године, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од две године и три месеца у коју му се урачунава време проведено у притвору од 12.06.2010. до 10.12.2010. године.

На основу члана 85. КЗ, окривљенима Бојани Савић и Александру Ивковићу изречена је мера безбедности забране вршења дужности одговорног лица привредних субјеката у трајању од пет година, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере.

На основу члана 91. и члана 92. КЗ, од окривљених је одузета имовинска корист прибављена кривичним делом и то од окривљене Бојане Савић у износу од 1.925.301,60 динара, од окривљеног Александра Ивковића у износу од 864.805,68 динара и од окривљеног Станислава Станековића у износу од 193.531,13 динара, у који износ су искључени и износи од 2.465.104,04 динара и 220 евра, подигнутих од стране полицијских службеника СБПОК МУП Републике Србије са рачуна прикривеног иследника под шифром „...“, које износе су окривљени обавезани да исплате том суду у року од 15 дана од дана достављања правноснажне судске одлуке.

На основу члана 262. ст.1. и 2. ЗКП, окривљени су обавезани да суду надокнаде трошкове кривичног поступка о чијој висини ће бити одлучено посебним решењем.

На основу члана 423. тачка 1) ЗКП, поред осталих ослобођени су од оптужбе Бојана Савић и Александар Ивковић, због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, а окривљени Станислав Станековић, због кривичног дела пореска утаја подстрекавањем из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези члана 34. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 6/14 од 06.06.2014. године, делимичним усвајањем, поред осталих, и жалби бранилаца окривљених Бојане Савић, Станислава Станековића и Александра Ивковића,

преиначена је првостепена пресуда у погледу одлуке о казни, тако што је другостепени суд окривљенима за кривична дела за која су оглашени кривим првостепеном пресудом утврдио појединачне казне затвора и то: окривљеној Бојани Савић због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. КЗ казну затвора у трајању од једне године и због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. и у вези члана 61. КЗ, казну затвора у трајању од две године и шест месеци, па је осудио на јединствену казну затвора у трајању од три године у коју јој се урачунава време проведено у притвору од 12.06.2010. до 05.01.2012. године; окривљеном Александру Ивковићу, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ, казну затвора у трајању од шест месеци и због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. и члана 61. КЗ, казну затвора у трајању од две године и осудио га на јединствену казну затвора у трајању од две године и три месеца у коју му се урачунава време проведено у притвору од 12.06.2010. до 13.07.2011. године и окривљеном Станиславу Станековићу, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ, казну затвора у трајању од шест месеци, а због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица помагањем из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 35. и 61. КЗ, казну затвора у трајању од две године, па га осудио на јединствену казну затвора у трајању од две године и једног месеца, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 12.06.2010. до 10.12.2010. године, док су жалбе Тужиоца за организовани криминал у односу на ове окривљене као и жалбе њихових бранилаца у преосталом делу, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против ових пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљеног Станислава Станековића, адвокат Д.М. због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП и због питања које је од значаја за правилну и уједначену примену права са предлогом да Врховни касациони суд преиначи наведене пресуде тако што ће овог окривљеног ослободити од оптужбе за кривична дела која су му оптужницом Тужилаштва за организовани криминал Кт бр.12/10 од 10.12.2010. године стављена на терет или да ове пресуде укине и предмет врати на поновно суђење. Бранилац окривљеног у захтеву је предложио да се у смислу члана 488. став 3. ЗКП, одложи односно прекине извршење изречене казне затвора по правноснажној пресуди и то до окончања поступка по захтеву за заштиту законитости; и

- бранилац окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића, адвокат Б.Б., због повреде закона на штету окривљених са предлогом да се наведене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да се другостепена пресуда преиначи тако што ће се утврдити да окривљена Бојана Савић није организатор организоване криминалне групе, те да је на њену штету повређен закон тиме што је оглашена кривом за извршење кривичног дела из члана 346. став 2. КЗ, као и за извршење кривичног дела из члана 234. став 3. у вези става 1, уместо и евентуално из члана 234. став 2. у вези става 1. КЗ, која правна квалификација подразумева примену блажег закона, због чега би у случају те квалификације морало доћи и до преиначења оспораване пресуде у погледу

одлуке о казни, односно да се утврди да је на штету окривљене Бојане Савић, повређен закон непримењивањем начела „ne bis in idem“, те би следствено истом за кривично дело из члана 234. КЗ, морала бити ослобођена од оптужбе, а ако се не ослободи од оптужбе тада би јој у изречену казну затвора морала бити урачуната казна из пресуде Прекршајног суда у Новом Саду, а да се у односу на окривљеног Александра Ивковића утврди да је на његову штету повређен кривични закон, тиме што су идентичне радње из чињеничног описа под тачком 3. изреке пресуде квалификоване као радње помагања у односу на остале окривљене, а у односу на њега као радње саизвршилаштва, што би морало имати за последицу преиначење побијане пресуде у погледу одлуке о казни, и да се утврди да је на штету овог окривљеног повређен кривични закон и тиме што му у изречену казну није урачуната казна по пресуди Прекршајног суда у Новом Саду. У захтеву је предложио да сУ у смислу члана 488. став 3. ЗКП, извршење правноснажне пресуде Вишег суда у Београду, Посебно одељење К По1 301/10 од 02.10.2013. године одложи, односно прекине.

Врховни касациони суд доставио је захтев за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, али га није обавестио о седници већа као ни браниоце окривљених налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, па је одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Бранилац окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића у захтеву за заштиту законитости указује да ови окривљени нису могли бити оглашени кривим за продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, које је описано под тачком 3. изреке првостепене пресуде, јер су за исте радње већ правноснажно осуђени пресудама Прекршајног суда у Новом Саду, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, који је дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Изнете наводе захтева браниоца окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Имајући у виду да је захтев поднет због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, која је неосновано истицана у поступку по жалби, Врховни касациони суд прихвата разлоге које је дао Апелациони суд у Београду, на страни 9, став 3. своје пресуде и у смислу члана 491. став 2. ЗКП на исте упућује. Поред тога, Врховни касациони суд налази да је чињенични опис прекршаја из члана 60. став 1. тачка 3) у вези става 2. Закона о порезу на додату вредност и из члана 72. став 1. у вези става 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, за које је окривљена Бојана Савић оглашена кривом правноснажном пресудом Прекршајног суда у Новом Саду Пр бр.1-272/12 од 28.11.2013. године и као и чињенични опис прекршаја из члана 166. став 1. тачка 1) у вези става 3. у вези члана 101. Закона о порезу на доходак грађана за који је окривљени Александар Ивковић оглашен кривим правноснажном пресудом Прекршајног суда у Новом Саду Пр 1-518/12 од 26.09.2012. године потпуно различит од чињеничног описа

продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ. Осим што временски период извршења наведених прекршаја и кривичног дела није исти, радње извршења прекршаја се односе на поступање окривљених супротно Закону о порезу на додату вредност и Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање, те су стога потпуно другачије у односу на радњу продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, за које су окривљени оглашени кривим правноснажном пресудом. Поред тога, чињенични опис наведених прекршаја не обухвата радње окривљених које се односе на пребацивање средстава уплаћених без правног основа на текуће рачуне њихових предузећа, на текуће рачуне предузећа окривљеног – сведока сарадника М. и издавање фактура – отпремница са неистинитом садржином на који начин су прибавили противправну имовинску корист у виду провизије у износу преко 1.500.000,00 динара, које радње не представљају законска обележја прекршаја, већ продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. а у вези члана 61. КЗ за које су ови окривљени оглашени кривим правноснажном пресудом. Стога се, насупротив наводима захтева, у конкретном случају не ради о пресуђеној ствари и следствено томе правноснажном пресудом на штету окривљених није повређен закон из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Неоснован је навод захтева браниоца окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића да су нижестепени судови били дужни да у казне које су овим окривљенима изречене у кривичном поступку урачунају изречене казне за прекршаје по напред цитираним пресудама Прекршајног суда у Новом Саду.

Ово стога, јер обележја кривичних дела за које су ови окривљени оглашени кривим правноснажном пресудом не обухватају обележја наведених прекршаја, па самим тим нису испуњени законски услови из члана 63. став 3. КЗ, за урачунавање раније казне за прекршаје у казну изречену за кривично дело. Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да одлуком о кривичној санкцији није повређен кривични закон на штету окривљених из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 61. став 3. КЗ, па су супротни наводи захтева браниоца окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића оцењени као неосновани.

Бранилац окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића у захтеву указује да чињенични опис кривичних дела дат у тачки 1. изреке првостепене пресуде не садржи ни субјективна ни објективна обележја кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. КЗ за које је оглашена кривом окривљена Бојана Савић, односно кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ, за које је оглашен кривим окривљени Александар Ивковић, већ првостепени суд упућује да се делатност организоване криминалне групе остварује кроз неку од наредних тачака изреке, тако да, према наводима захтева, такав чињенични опис не садржи битна обележја цитираних кривичних дела.

Врховни касациони суд налази да су изнети наводи захтева браниоца окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића, којима се указује да је на штету окривљених повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер дело за које су ови окривљени оглашени кривим није кривично дело, неосновани. По

оцени овога суда у изреци првостепене пресуде под тачком 1. назначене су све чињенице и околности које чине обележја наведених кривичних дела. Насупрот наводима захтева у изреци првостепене пресуде под тачком 1. наведена је радња извршења кривичног дела удруживање ради вршења кривичног дела из члана 346. став 2. КЗ, за које је оглашена кривом окривљена Бојана Савић – организовање криминалне групе (стварање плана, додељивање улога припадницима групе), чији је циљ био вршење више радњи кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. КЗ, за које се може изрећи казна затвора од четири године, као и радња извршења кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ, за које је оглашен кривим окривљени Александар Ивковић који је постао припадник организоване криминалне групе прихватајући њене активности као своје, при чему је назначено да је група деловала споразумно ради остварења наведеног циља, као и да су окривљени били свесни свога дела, хтели његово извршење и знали да је то дело забрањено, што представља субјективно обележје кривичног дела. У изреци првостепене пресуде под тачком 1. наведено је и то да је организована криминална група имала за циљ вршење више радњи кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. КЗ, за које се може изрећи казна затвора од четири године, па имајући у виду да начин на који је тај циљ остварен не представља законско обележје кривичног дела из члана 346. КЗ, то исти није ни морао бити обухваћен чињеничним описом овог кривичног дела датим у изреци пресуде. Следствено изнетом неосновани су наводи захтева браниоца окривљеног да чињенични опис под тачком 1. изреке првостепене пресуде не садржи законска обележја наведених кривичних дела, па се из изнетих разлога наводи захтева браниоца окривљених којима се указује да је на штету окривљених повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењују као неосновани.

Бранилац окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића у захтеву истиче и то да је одредба члана 234. Кривичног законика бланкетна норма, због чега је чињенични опис кривичног дела из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, морао да садржи и пропис који окривљени у конкретном случају нису применили или су поступали супротно његовим императивним одредбама.

Врховни касациони суд налази да одредба члана 234. КЗ није норма са бланкетном диспозицијом, јер се не позива на материјалноправни пропис од кога би зависила оцена о постојању тог кривичног дела односно његових законских обележја. Радња извршења овог кривичног дела је оно незаконито поступање одговорног лица које се састоји у искоришћавању свог положаја или овлашћења, прекорачењу граница свог овлашћења или у невршењу своје дужности, којим се себи или другом физичком или правном лицу прибавља противправна имовинска корист или другом наноси имовинска штета. При томе се у изреци пресуде може навести који пропис је извршилац кривичног дела прекршио, али та околност није законско обележје кривичног дела из члана 234. КЗ, нити је од значаја за правну оцену дела окривљених, па се и без навођења таквог прописа сматра да предметно кривично дело постоји. У конкретном случају, из изреке првостепене пресуде под тачком 3. произлази да су окривљени Бојана Савић и Александар Ивковић, као одговорна лица искористили свој положај тако што су на описани начин пословали мимо легалног платног система како би себи и другим физичким лицима прибавили противправну имовинску корист чија вредност прелази износ од 1.500.000,00 динара, за које поступање је општепознато да је у супротности са

законом и прописима о пословању привредних субјеката из чега произлази да се у радњама ових окривљених стичу законска обележја продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ. С обзиром на изнето, наводи захтева браниоца окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењују се неоснованим и у односу на ово кривично дело за које су правноснажно оглашени кривим.

Бранилац окривљеног Станислава Станековића у захтеву истиче да је овај окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ и продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 35. и члана 61.КЗ, иако се у конкретном случају ради о привидном идеалном стицају ових кривичних дела и то по основу консумпције. Према наводима захтева, кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. КЗ је опште и по запрећеној кривичној санкцији лакше кривично дело у односу на кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. КЗ, тако да је оно конзумирано тим кривичним делом, због чега је окривљени могао бити оглашен кривим и осуђен само за једно кривично дело – продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 35. и члана 61. КЗ.

Врховни касациони суд налази да су изнети наводи захтева браниоца окривљеног којима се у суштини указује да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити и да је на тај начин учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, неосновани.

Радња извршења кривичног дела из члана 346. став 4. у вези става 2. Кривичног законика, састоји се у самом припадању организованој криминалној групи од три или више лица, која постоји одређено време и делује споразумно у циљу вршења једног или више кривичних дела за која је прописана казна затвора од четири године или тежа казна, ради посредног или непосредног стицања финансијске или друге користи. Са друге стране кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 35. и члана 61. КЗ, чини онај ко са умишљајем помогне одговорном лицу да искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист чија вредност прелази износ од 1.500.000,00 динара. Што се тиче кривичног дела удруживање ради вршења кривичног дела из члана 346. КЗ, оно ће постојати и у случају да је извршено кривично дело на које се организовање групе односи и постојаће стицај тог кривичног дела и кривичних дела учињених од стране организатора, припадника групе или организоване криминалне групе, с обзиром на то да се организована криминална група организује ради вршења неодређеног броја кривичних дела и да она не престаје да постоји извршењем појединог кривичног дела, тако да се припадност организованој криминалној групи не сматра припремном радњом у односу на извршење кривичног дела које произлази из плана организоване криминалне групе.

У чињеничном опису кривичних дела датом у изреци првостепене пресуде наведена су сва законска обележја кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. КЗ и продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 35. и члана 61. КЗ, за које је окривљени Станислав Станековић, оглашен кривим правноснажном пресудом, а по налажењу овог суда, биће кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. КЗ не обухвата кривично дело удруживање ради вршења кривичног дела из члана 346. КЗ, па следствено томе, а насупрот наводима захтева браниоца овог окривљеног између тих кривичних дела не постоји привидни идеални стицај по основу консумпције. Стога се наводи захтева браниоца окривљеног Станислава Станековића да је правноснажном пресудом на штету овог окривљеног повређен Кривични закон из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењују као неосновани.

Бранилац окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића у захтеву се позива и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, наводима да је одлуком о одузимању имовинске користи од ових окривљених на њихову штету повређен кривични закон, тиме што су нижестепени судови погрешно утврдили висину износа имовинске користи и да је утврђење првостепеног суда да је укупна провизија која је подељена међу окривљенима била 10% у нескладу са висином укупне провизије – 18% која је од окривљених одузета као противправна имовинска корист.

Врховни касациони суд налази да су изнети наводи захтева браниоца окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића неосновани.

Наиме, одредбом члана 91. КЗ, прописано је да нико не може задржати имовинску корист прибављену кривичним делом као и да ће се иста одузети под условима предвиђеним Кривичним закоником и судском одлуком којом је утврђено извршење кривичног дела.

Имајући у виду да је у редовном кривичном поступку утврђено да су окривљени Бојана Савић и Александар Ивковић извршили продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ и прибавили имовинску корист и то окривљена Бојана Савић у износу од 1.925.301,60 динара, а окривљени Александар Ивковић у износу од 864.805,68 динара, то је иста правилном применом одредби члана 91. и 92. КЗ, од окривљених морала бити одузета. Имајући у виду да је првостепени суд располагао само приближним подацима о проценту договорених провизија за сваког од окривљених понаособ, то је, у складу са одредбом члана 541. став 2. ЗКП, био овлашћен да по слободној процени одмери појединачне износе одузете имовинске користи, то, по налажењу овога суда, одлуком о одузимању имовинске користи, а насупрот наводима захтева, није повређен кривични закон из члана 439. тачка 3) ЗКП, док је питање правилности обрачуна висине провизије и у вези са тим утврђења првостепеног суда у погледу износа имовинске користи коју су окривљени прибавили извршењем кривичног дела у домену утврђеног чињеничног стања која не може бити предмет испитивања по овом ванредном правном леку.

Бранилац окривљене Бојане Савић оспорава правноснажну пресуду због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и наводима да висина противправне имовинске користи, као квалификаторна околност кривичног дела из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, у односу на ову окривљену не може прелазити износ од 1.500.000,00 динара, ако се има у виду да је укупна провизија од 10% била дељена на четворо окривљених и да би стога овој окривљеној припадало 2,5% од укупне провизије, што би даље упућивало на закључак да је она прибавила противправну имовинску корист у износу од 1.077.252,00 динара, а не 1.939.053,60 динара како је то утврђено правноснажном пресудом, те да се самим тим њене радње не би могле правно квалификовати по члану из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног иако се у захтеву формално позива на дозвољен законски разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП, изнетим наводима суштински оспорава правноснажну пресуду због погрешно утврђеног чињеничног стања и свој став да је у погледу дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити заснива на сопственој оцени утврђеног чињеничног стања у погледу висине остварене провизије и износа имовинске користи прибављене извршењем кривичног дела, што је правноснажно утврђено од стране првостепеног суда.

Имајући у виду да чињенично стање није дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законности од стране окривљене преко браниоца, то је захтев браниоца окривљеног у погледу ових навода оцењен као недозвољен.

Наводима захтева браниоца окривљеног Станислава Станковића да је изрека првостепене пресуде на странама 6. и 7. нејасна и захтева браниоца окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића: да у чињеничном опису кривичног дела из члана 346. КЗ није наведен субјективни елемент бића овог кривичног дела, а да је у погледу објективног обележја дела дато упутство да се погледа у тачку 3. изреке пресуде, да у чињеничном опису радње извршења кривичног дела из члана 234. КЗ у погледу радње извршења дела и умишљаја окривљених не постоји никакава дистинкција без обзира да ли су у питању извршиоци или њихови помагачи, по налажењу овог суда се указује на неразумљивост изреке пресуде, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, која није разлог због којег окривљени у смислу члана 485. став 4. ЗКП, може поднети захтев за заштиту законности.

У захтеву браниоца окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића истиче се и то да су разлози о чињеницама које су предмет доказивања дати у првостепеној и другостепеној пресуди недовољни, нејасни и у знатној мери противречни и да другостепени суд није дао разлоге о наводима жалбе окривљеног Александра Ивковића. Бранилац у захтеву указује да је другостепени суд првостепену пресуду у односу на окривљеног Александра Ивковића преиначио не само у погледу одлуке о казни, већ и у погледу правне квалификације кривичног дела, јер је противправне радње овог окривљеног оценио као радње помагања у извршењу кривичног дела из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 35. КЗ, о чему у образложењу пресуде није дао разлоге

већ налази да је правна квалификација овог кривичног дела дата у првостепеној пресуди правилна, којим наводима се, по налажењу овог суда, указује да је изрека другостепене пресуде противречна разлозима пресуде.

Све наведено представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, што такође није дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца.

Стога су захтеви бранилаца окривљених Станислава Станековића, Бојане Савић и Александра Ивковића у делу где се указују на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, оцењени као недозвољени.

Врховни касациони суд налази да се наводима захтева браниоца окривљеног Станислава Станековића да: у току редовног кривичног поступка није доказано да је овај окривљени био члан организоване криминалне групе, нити да је између њега и осталих чланова групе постојао договор у вези са вршењем кривичних дела, да провизија коју је овај окривљени узимао није била резултат организованог деловања групе већ његовог самосталног деловања као посредника, да код овог окривљеног нису постојали ни свест ни воља о постојању организоване криминалне групе, посебно имајући у виду да је познавао само окривљену Бојану Савић, да није доказано да је окривљени имао унапред одређену улогу у групи, да је суд пропустио да утврди појединачни износ провизије који је задржао сваки од окривљених као и тачан износ имовинске користи коју је прибавио окривљени Станековић, као и наводима браниоца окривљених Бојане Савић и Александра Ивковића да: су окривљени Тибор Винклер и сведок сарадник Д.М. две године пре јуна 2009. године – када је према изреци првостепене пресуде почела да делује организована криминална група, предузимали потпуно исте радње извршења које се стављају на терет окривљеној и припадницима организоване криминалне групе, те да самим тим окривљена Бојана Савић не може имати својство организатора већ само припадника организоване криминалне групе, правноснажне пресуде побијају због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, што чланом 485. став 4. ЗКП, није прописано као разлог због којег окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости.

Стога су захтеви бранилаца окривљених Станислава Станековића, Бојане Савић и Александра Ивковића и у овом делу оцењени као недозвољени.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је у смислу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа - судија
Јанко Лазаревић,с.р.

